

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Joh. Andr. Qvenstedii, SS. Theol. D. & Prof. Publ. Ordin. in
Acad. Witteberg, Ethica Pastorum, & Instructio Cathedralis,
sive Monita, Omnibus ac ...**

Quenstedt, Johann Andreas

Wittebergæ, 1708

VD18 13565508

Index Monitorum.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-213082

INDEX
MONITORUM.

MONIT. I.

Habeat futurus Verbi divini Minister Lin-
guarum, Latinae, Graecae, & Hebraeo-
titiam. pag. 1 seq.

II.

Non destituatur cognitione Logica, Rhetorica,
Physica, Metaphysica, Libric Poltica, Histo-
riae Ecclesiasticae & Profanae, ac Mathematicae.
pag. 10.

III.

Lectioni S. Scripturae indefesso studio incumbit, &
praecepta dicta etiam causet. pag. 25.

IV.

Pios, Eruditos & Orthodoxos S. Scripturarum In-
terpretes & Commentatores consulat, &
Concordantias adhibeat. 37.

V.

Ex Patribus imprimis legat Cyprianum, Athana-
sium, Basilium, Gregorium Nazianzenum,
Ambrosium, Hieronymum, Chrysostomum,
Augustinum, Gregorium M. Bernbardum.
49.

INDEX

VI.

A Scholasticorum Doctorum Lectione absteineat.

pag. 56.

VII.

Ex recentioribus Theologis legat imprimis B. Lutherum, Brentium, Matthesium, Chemnitium, Egid. Hunnium, Polycarp. Lyserum, Sen. Arndium, Selneccerum, Dietericum, Gerbardum Sen. Meisnerum, Balduinum, Röberam, Hülsemannum, Glasium, Bakium, Welclerum, Job. Schmidium, Dannbawerum, Geierum, Calovium, alios.

60.

VIII.

Loces Communes tam Theoreticos, quam Practicos sibi matura, sed cum judicio parat.

75.

IX.

In Lectione Scripturae & meliorum auctorum non tantum rerum, sed etiam verborum & phrasium habeat curam.

77.

X.

Habeat singulis Evangelicis Dominicalibus & Festalibus certos destinatas chartae quaterniones, in quos mixtim ac sine ordine referat, quicquid ad istud, illud, aliudve Evangelium explicandum facere viderur.

79.

XI.

Ad studium Homileticum non accedat, nisi possit

80.

MONTORUM.

*vis Theologie fundamentis & artis dicendæ
preceptis probè cognitis.* pag. 80.

XII.

*Ut autem habitum sibi comparare possit, crebrò se-
sa concionando exerceat.* 84.

XIII.

*Nequaquam ex Postillis integras Conciones de-
scribat, sed ad certam Methodum proprio
Marte suas Orationes sacras conformare
annitatur.* 90.

XIV.

*Futurus Concionator aliquem, qui in re hac excel-
lit, siue vivum, siue mortuum, imitandum
sibi proponat, cumq; sedulò & attentè vel au-
diat, vel legat.* 94.

XV.

*Ipsos prudentes homines amicos sibi parat, à qui-
bus de Concionum suarum vitiis & defecti-
bus admoneri liberè possit, ut ea & agnoscat
facilius, & citius corrigat.* 97.

XVI.

*Orandi studium nunquam intermittat, nec um-
quam suggestum ascendat, nisi præmissâ se-
riâ ad Deum precatîone.* 100.

XVII.

*Nunquam sine piâ præmeditatione suggestum con-
scendat.* 106.

Z Z Z

XVIII.

INDEX

XVIII.

Concionem ipse scribat ordine & eleganter pag.
112.

XIX.

*Ea die, quâ Concio consurgenda & meditanda, ni-
hil aliud agat, à curis & distractionibus li-
ber sit, modumque in cibo & potu servet.*
115.

XX.

*Totius Concionis ideam, dispositionem, partes præ-
cipuas, partiumque periodos memoria firmi-
ter imprimat.*
117.

XXI.

*Qui aetate adhuc est immaturâ & seipsum regere
nondum potest, adeoque discere potius debet,
quàm docere, munus Ecclesiasticum in se non
suscipiat.*
122.

XXII.

Ecclesiasticum munus temerè non invadat.
132.

XXIII.

*Ad sacrum Ecclesiæ Christi Ministerium expectet
legitimam vocationem.*
145.

XXIV.

*Interim si quis sibi benè conscius sit necessariæ eru-
ditionis & donorum ad docendam requisito-
rum, modestè operam suam Ecclesiæ deferre
& offerre potest.*
151.

XXV.

MONITORUM.

XXV.

*Qui divina vocationis signa conspiciunt, obliuam
functionem Ecclesiasticam suscipere non
detrectet.*

pag. 165.

XXVI.

*Exhila quaedam praeclara sit scientia, ut & soli-
dum cibum perfectionis praebeant, & ad-
versarios sanae fidei potenter redarguere
possint.*

169.

XXVII.

*Sit Verbi divini Praeco fidei sincera & orthodoxa,
sive vera doctrina in Prophetis & Aposto-
licis scriptis proposita, & in Libris Symbo-
licis Ecclesiarum nostrarum repetita, ymo-
wos additis.*

185.

XXVIII.

*Nulli notabili crimini vel vitio obnoxius sit, aut
deditus.*

189.

XXIX.

*Sed sit vita probata & omnigenis virtutibus or-
natus.*

205.

XXX.

*Inprimis pietati studeat, Deumque timeat & a-
met.*

212.

XXXI.

Iustitiam colat.

215.

Z z

XXXII.

INDEX

XXXII.

Sobriè vivat.

pag. 217.

XXXIII.

Sit vitâ castus & pudicus.

225.

XXXIV.

Avaritia vitium à se longè removeat.

229.

XXXV.

Beneficentiam & Liberalitatem ergà Egenos exerceat.

234.

XXXVI.

Superbiam, vanam ostentationem & inanem gloriam fugiat, humilitatem verò & animi demissionem sectetur.

239.

XXXVII.

Sit moribus compositis, seu benè moratus.

248.

XXXVIII.

Non facile se ad iram concitari patiatur.

250.

XXXIX.

Sit a rixis & jurgis alienissimus, inprimis contentiones & pugnas cum Collegis suis studiosè vitet.

253.

XL.

Sit mansuetus & placidus ergà omnes.

259.

XLI.

Quævis adversa æquo & forti animo toletet.

266.

XLIII.

Domini sua benè preste, & labores (si quos Deus dedit.)

MONITORUM.

dedit,) in timore Domini educet. 273.

XLIII.

Non ore aliud promat, aliud sub pectore condat.

278.

XLIV.

*In omnibus officii sui partibus prudenter se gerat,
affectibusque suis moderetur.*

280.

XLV.

*Memor dignitatis & excellentie officii sui, ubique
servet gravitatem.*

288.

XLVI.

*Secularium convivia non nisi raro, spectacula nun-
quam adeat.*

295.

XLVII.

*Non immisceat se negotiis Politicis, aliisque re-
bus ad se non spectantibus.*

300.

XLVIII.

Habeat facultatem seu donum docendi.

313.

XLIX.

*Lingvâ sive dicendo valeat, loquacitatem verò
fugiat.*

316.

L.

*Minimè omnium in fiduciam proprii ingenii, stu-
dii, industria, aut virtutis, sed in solius Dei
opem recumbat.*

321.

LI.

Sit in Officio suo fidelis.

324.

ZZ 4

LII.

INDEX.

LII.

Debitam in munere suo adhibeat vigilantiam. 332.

LIII.

Non arroget sibi aut exerceat in suos Dominium
vel imperium. 338.

LIV.

Auditores suos sincere amet, ut Pater, ut frater. 343.

LV.

Veritatem nunquam occultet aut disimulet, sed
libere, palamque profiteatur. 347.

LVI.

Dei gloriam & auditorum suorum salutem unice
querat. 351.

LVII.

Suis auditoribus, locum & tempori sese accom-
modet. 354.

LVIII.

Christum assidue pradicet. 360.

LIX.

In omni concione nitatur, ut fidem firmet & mo-
res informet. 364.

LX.

Orator Ecclesiasticus 1. instituat & arguat in do-
ctrinâ. 2. informet & corrigat in moribus. 3.
consoletur in adversitatibus. 369.

LXI.

MONITORUM.

LXI.

Probe animadvertat, ad quod Genus Causa textus Biblicus, quem explicare constituit, directe pertineat, an scilicet ad informationem, vel ad refutationem, vel ad correctionem, vel ad morum instructionem, vel denique ad consolationem directus sit. 372.

LXII.

Proponat in Ecclesiâ non sua somnia, aut humana adinventâ & commenta, sed divina oracula, seu purum & sincerum Dei Verbum. 374.

LXIII.

Eccetias, Jocos, scurrilitates, inutilium rerum, narrationes à suggestu penitus removeat. 381.

LXIV.

Alia seufiora vel non proponat, vel conetur, ut explicando plana fiant, imprimis à questionibus subitivis & disputationibus inutilibus prorsus abstineat. 384.

LXV.

In explicatione articulorum fidei eadem de iisdem dicat, nec utatur ambitioso ornatu, sed verborum proprietate, idque unice laboret, ut sensum Spiritus S. evidenti & populari sermone auditorum animis infillat. pag. 388.

LXVI.

225

INDEX.

LXVI.

*Hereses ac errores, si quos grassari animadvertit,
solide & breviter redarguat.* 395.

LXVII.

*In confutatione Hereticorum & falsorum dogma-
rum debitum Zelum adhibeat, ac severita-
tem lenitate temperet.* 405.

LXVIII.

*Adversariorum sententiam & argumenta bonâ
fide alleget, & sic allegata ex præsentie tex-
tu, locisque parallelis sine sophistica osten-
tatione subtilitatis, & sine exandescentiâ
convellat & subvertat, ut veritatis amor,
non cavillandi studium in refutatione ap-
pareat.* 417.

LXIX.

*Vitia & peccata serio reprehendat; privata (quam-
diu privata manent,) privatim publica &
cum manifesto scandalo conjuncta, publi-
cè, nec semper in genere, sed quandoque in
specie.* 430.

LXX.

*Arguat peccata 1. verbis Scriptura, 2. severe simul
& 3. mansuetè, 4. prudenter, 5. liberè, 6.
frequenter.* 442.

LXXI.

*Non solum subditorum & hominum plebejorum,
sed*

MONITORUM.

sed etiam Regum, Principum & Magistratum, aliorumque hominum in dignitate possitorum peccata & flagitia arguat, & reprehendat, privatim & publice. 453.

LXXII.

Delinquentium vel vitiosorum neminem nominatim perstringat, vel ita describat, ut quilibet intelligere possit, quis noceatur. 462.

LXXIII.

Singulos unius vel alterius sceleris nomine suspectos, privatim primum serio admoncat. 465.

LXXIV.

Hominum vitia & indecentes mores ac actiones describens, eorum gestus & voces non representet, nec modum, prout sunt, exprimat. 470.

LXXV.

Auditorum suorum mores, ingenia, studia, indolem, statum, conditionem &c. sedulo exploret. 472.

LXXVI.

Crebras instituat ad studium pietatis & viri sanctimoniam exhortationes ob seculi impietatem. 476.

LXXVII.

Non solum verò impios corripiat, sed etiam afflictos, contritos & pusillanimes efficaci solatio-

INDEX

latio erigat & refocillet.

479.

LXXVIII.

Scitè sciat movere affectus, quia non solum finit
est oratoria Ecclesiastica docere sed etiam fle-
re & movere animos.

483.

LXXIX.

Graves affectus cum lenibus temperet.

485.

LXXX.

Quod alii serio persuadere vult, id prius ipse sibi
persuadeat, quod dicit, hoc sentiat.

486.

LXXXI.

Non aliam Concionis materiam, quam textum Bi-
blicum eligat.

491.

LXXXII.

Textum Biblicum pro Concione exponendum pro-
bè cognitum, perspectumque habeat, cum
privato studio non solum in versionibus, sed
etiam in fontibus legat, cum Concordantiis
Graecis vel Hebraicis conferat, Eius sum-
mam & partitionem sedulo expendat, &
adeum Commentatores & Interpretes, Or-
thodoxos praesertim, adhibeat & accurato
studio evolvat.

502.

LXXXIII.

Textu ad fontes suos reducto & cum anteceden-
tibus ac consequentibus, Locisque similibus
probè collato, de Methodo discipiat & cogi-
tet.

502.

MONITORUM.

ter, quam sequi velit in exponendo textu.

pag. 513.

LXXXIV.

Concionem ritè disponat & in membra seu partes res textu contentas rectè distribuat.

518.

LXXXV.

Introitus partes brevissimas, eoque brevi voto praenotato, ab exemplo vel dicto psalterico non vulgari & ubi in exordio, textus vel temporis conveniente deserviat.

526.

LXXXVI.

Textum Concionis à libro Biblico legat clava voce, distinctè & summè cum reverentia ac gravitate.

530.

LXXXVII.

Exordium duorum trium, aut ad summum quatuor periodorum ambitu concinuat, ac ceteris parati elaboret.

535.

LXXXVIII.

Exordium petat sive à textus commendatione, sive ab ejusdem cum antecedentibus coherencia, sive aliunde, ita tamen, ut non sit à scopo & themate Concionis planè alienum, longe petitum, affectatum, pomposum, abruptum, tritum, aut nimis generale & commune, quod ad plures Conciones possit accommodari.

539.

LXXXIX.

INDEX

L XXXIX.

*Licet quandoque Concionatori Exordio abstinere,
& sine Exordio dicendi exordium facere.*

546.

XC.

In propositione Concionis enuncianda sit 1. perspicuus propter intelligentiam, 2. brevis propter memoriam.

548.

XCi.

Propositioni partitionem indistanter & immediate annexat.

XCii.

Vitet semper partium turbam, & ad partes quam paucissimas revocet textum.

556.

XCiii.

Votum solemne, quod propositionem & tractationem solet intercedere, sit breve, & vel ex partibus textus sumatur, vel ex generali quodam dicto Scriptura, quod vel attentionem auditorum suscitet, vel precatiunculam ad Deum contineat.

561.

XCiv.

Voto subjungat tractationem seu explicationem textus, in qua proponat verum & literalem textus sensum & genuinam ejusdem interpretationem, eamque ex scopo, antecedentibus & consequentibus textus probeat, & cum

con-

MONITORUM.

concordantibus locutionibus & phrasibus,
sen locis parallelis, tum Similibus & exemplis
convenientibus illustret. 563.

XCv.

Allegorias prudenter & modicè in Concionibus
tractet, nec in unaquaque Scriptura senten-
tiâ aut re gestâ eas quarat. 572.

XCvi.

Doctrinas potiores ex textu deducat & ad Audi-
tores suos applicet. 578.

XCvii.

Sua confirmet Scriptura Testimoniis selectis &
maximè congruentibus & quantum pon-
deris in unoquoque sit, breviter ostendas. 588.

XCviii.

In allegandis Scripturae libris & capitum numeris
non sit nimius. 595.

XCix.

Patrum dictis ac testimoniis, iisque succinctis, &
brevibus aspergat saltem concionem, non ve-
rò perfundat. 597.

C.

Longè partior sit in dictis Ethnicorum Philoso-
phorum, aut Poëtarum & profanis Historiis
allegandis. 602.

Cl.

INDEX

Prosopopœias, Dialogismos, hypotyposes & maxime similitudines non spernat. 609.

CII.

Haud raro quoque utatur Exemplis, horum enim magna via est in permovendis hominum animis, ea vero non tam numeret, quam felicitat, & sacra profana praeferat. 613.

CIII.

In enarratione Testamenti Veteris respiciat ad complementum in Novo Testamento; In enarratione vero Testamenti Novi revocet Auditorum animos ad vaticinia ac typos Veteris Testamenti. 617.

CIV.

Ἐπίλογος, quem Latini Perorationem vocant, sit clarus, brevis, distinctus & concipitur verbis ad concitandum magis nervosus. In eodem etiam commode interdum suscipitur totius Concionis ἀνακεφαλαιώσις. 621.

CV.

Studeat Verborum puritati, nec turbet Auditorum animos multum terminis Technicis, Logicis videl. & Metaphysicis, aut vocabulis peregrinis, Hebraicis, Chaldaicis. Græcis, Latinis, Gallicis &c. 626.

CVI.

In omnibus sermonibus suis dicendi perspicuitate maxime

MONITORVM.

maxime, ut intelligatur ab omnibus, allaberet. 630.

CVII.

Seclatur Verborum delectum, sed moderatum, ornatum non nimium, sed verecundum. 633.

CVIII.

Inter dicendum utatur tropis & figuris, non quidem profanis & ridiculis, sed pietati, & rerum sacrarum maiestati convenientibus, nec tamen frequenter nimis eas usurpet, ne nauseam auditoribus pariat. 440.

CIX.

De rebus divinis differat verbis & phrasibus ex Germanica Bibliorum Versione, aliisque scriptis B. Lutheri, & pure, eleganterque scribentium libris vernaculis petitis. 644.

CX.

Voce utatur clara, articulata, suavi ac gravi, accommodatum persone dicentis, tum rei dicende, tum denique persone auditoris. 648.

CXI.

Vocem ita temperet, ut, quæ initio Concionis sedata est Actio & Pronuntiatio, pro rerum natura & qualitate paulatim magis ac magis excitetur & velut incalcescat, imprimis verò in exhortationibus, dehortationibus & increpationibus. 654.

¶

CXII.

INDEX.

CXII.

Monotoniam, continuum clamorem, perpetuum murmur, vocem querulam & cantillationes sedulo fugiat. 657.

CXIII.

Tarde loquatur, nec unquam voces precipitet. 661.

CXIV.

Modice & graviter gestibus utatur. 663.

CXV.

Affectationem caveat. 673.

CXVI.

Duo hæc extrema in ipsâ Concione habendâ devitet, audaciam, & nimiam timiditatem, seu pusillanimitatem. 674.

CXVII.

Horam Ecclesiastes perorando non excedat, sine gravicausâ. 678.

CXVIII.

Stando concionetur, nisi atas ingravescens, aut morbus sessionem ipse imperet. 686.

CXIX.

Siquid male dictum inter perorandum, illud vel statim, vel sequente Concione corrigat. 690.

CXX.

Perseveranter & animo constante in Ministerio, ad quod vocatus est, persistat, etiamsi nulus

MONITORVM.

lus aut modicus appareat fructus. 692

CXXI.

*Auditorum paucitate aut vilitate non turbetur,
nec propter illam fiat remissior.* 699.

CXXII.

*Auditores sibi concreditos, quotiescunque
fert occasio, etiam privatim informet, &
cum illis de divinis Mysteriis loquatur.* 702.

CXXIII.

*Sua sorte contentus, alterius functioni non insi-
diatur, neve patiatur se surrogari in locum
ejus, qui sine legitimo judicii processu loco
suo motus est.* 705.

CXXIV.

*Absque urgente necessitate & absque evidente
Ecclesie utilitate functionem & sedem non
mutet.* 707.

CXXV.

*Nec deserat suam Ecclesiam, aut ei invitare nuni-
ciet, tempore pestis, aut persecutionis com-
munis.* 716.

